

Zaburinená pôda je aj úhor

Polnohospodári môžu od 1. augusta vstupovať na úhorované pozemky, na ktoré si podali žiadosť o podporu v rámci novej Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Po dlhom období ich už môžu kosiť alebo mulčovať. Do konca júla mali totiž poľnohospodársku činnosť na úhorovaných plochách zakázanú. O tomto nariadení vlády však bežný občan častokrát ani len netušil. Polnohospodári tak museli posledné mesiace riešiť viaceré sťažnosti hlavne miestnych obyvateľov a vysvetľovať im, že hoci by radi do zaburinených porastov zasiahli, v skutočnosti bez rôznych byrokratických povolení nemôžu. Od augusta sa teda vzhľad krajiny môže dočasne zmeniť a zaburinené pozemky by mali „zmiznúť“.

Úhorovanie krajiny – teda ponechanie povinného percenta ornej pôdy bez zásahu poľnohospodára nariaďuje členským krajinám Európska komisia v Spoločnej poľnohospodárskej politike. Každá krajina si toto nariadenie implementuje do praxe po svojom. V prípade SR je v tzv. Ekoschémach povinné percento neproduktívnych plôch v roku 2024 na úrovni 5,2 %, v chránených územiach 7,5 %. Úhorov je hneď niekoľko druhov podľa toho, v akej časti Slovenska poľnohospodár hospodári. Pre každý typ úhoru platia presné pravidlá a rôzne termíny, počas ktorých sa do úhoru nevstupuje alebo môže, no až po vybavení viacerých povolení.

„Na jednej strane viac-menej nesmieme do úhorovaného porastu vstupovať, pokiaľ si chceme udržať nárok na dotácie a na druhej strane nám na krk šliape ešte aj ďalšia legislatíva, podľa ktorej sme zase povinní do takéhoto porastu vstúpiť a zabrániť rozširovaniu inváznych druhov rastlín a burín, inak sa vystavujeme pokute z fytošantárneho pohľadu. V úhorovaní je taký chaos a tolko termínov, že to je celé jeden byrokratický nezmysel. Prílišná byrokracia bola pritom jedným z dôvodov našich februárových protestov,“ zhodnotil predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Andrej Gajdoš.

Polnohospodár tak viac-menej mesiace len čaká, kedy podľa legislatívy môže vstúpiť do úhoru. Súbežne so zarastaním úhorov inváznymi rastlinami a burinami sa z polí stal veľmi rýchlo ideálny priestor aj pre množenie hraboša. V praxi tak dobre myslená ekologizácia krajiny narazila na výrazné problémy. Navyše, poľnohospodári už mesiace riešia sťažnosti starostov, turistov, ale aj ľudí žijúcich na vidieku za nie vábny vzhľad niektorých polí.

„Aj nám sa ťažko pozerá na tie polia, ktoré nemôžeme len tak jednoducho pokosiť. Negatívne skúsenosti s kritikou za vzhľad krajiny pre úhor máme vo viacerých oblastiach Slovenska. Napríklad v oblasti Liptova, aj v okolí Košíc si ľudia neznalí problematiky mylne myslia, že poľnohospodár sa o pôdu nestará. Stará sa, no o úhorovanú pôdu sa niekoľko mesiacov do roka len tak jednoducho nemôže. Chceli by sme preto vysvetliť okoloidúcim dovolenkárom a ľuďom žijúcim na vidieku, že poľnohospodári majú v prípade úhora skutočne zviazané ruky,“ dopĺňa predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Košiciach Peter Vilinský.

SPPK naďalej zjednodušenie úhorovania rieši s rezortným ministerstvom a volá po väčšej flexibilitě, napríklad aby poľnohospodár mohol rozorať úhor v období, keď už nie je funkčný z hľadiska druhovej pestrosti a ochrany prírody. Tým by sa zabránilo nielen šíreniu burín, ale aj invazívnych rastlín. Hlavne tých, ktoré spôsobujú ľuďom nepríjemné alergie.